

**ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΓΕΩΤΕΧΝΙΚΟ ΕΠΙΜΕΛΗΤΗΡΙΟ ΕΛΛΑΔΑΣ
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΔΥΤ. ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ**

Κοζάνη, 19/10/2021

Αρ. Πρωτ. : 348

Ταχ. Δ/ση : Πανδώρας 2 ΠΡΟΣ : **Περιφερειάρχη Δυτικής Μακεδονίας**
Ταχ. Κωδ. : 50131, Κοζάνη **κ. Γ. Κασαπίδη**
Τηλέφωνο : 24610 26443 info@pdm.gov.gr
Email : kozgeotee@gmail.com
Πληροφορίες : Κουντούδης Π. ΚΟΙΝ. : **Όπως Πίνακας Αποδεκτών**
fax : 2461026710 *[Με ηλεκτρονική αποστολή]*

Θέμα : Αξιολόγηση πορείας Μετάβασης - Προτάσεις επενδύσεων στην Περιφέρεια Δυτικής Μακεδονίας.

Σχετ. : 1. Το με αριθμ. πρωτ. 142270/20-09-2021 έγγραφο σας, για την κατάθεση επενδυτικών προτάσεων στην Π.Δ.Μ.

Αξιότιμε κ. Περιφερειάρχη,

στο Περιφερειακό Παράρτημα Δυτικής Μακεδονίας του Γεωτεχνικού Επιμελητηρίου Ελλάδος έχοντας υπ' όψη, τη διαχρονικά φθίνουσα πορεία της Περιφέρειας Δυτικής Μακεδονίας σε σειρά κοινωνικό – οικονομικών δεικτών, από την πρώτη στιγμή αναγνωρίσαμε την αναγκαιότητα να μετατραπούν σε ευκαιρία, οι δυσμενείς κατ' αρχάς για την Περιφέρειά μας σε όρους απασχόλησης και εισοδήματος, αποφάσεις σε Ευρωπαϊκό και σε Εθνικό επίπεδο, για τη μετάβαση της οικονομίας στη μετά λιγνίτη εποχή.

Για το λόγο αυτό έγκαιρα, ήδη τον Δεκέμβριο του 2019, εκπονήσαμε μελέτη για την "Κοινωνικό – οικονομική μετάβαση της Περιφέρειας Δυτικής Μακεδονίας στη μεταλιγνιτική περίοδο", διατυπώνοντας τα προβλήματα και τις προοπτικές της Περιφέρειας, το αναπτυξιακό όραμα μας, καθώς και εξειδικευμένες προτάσεις έργων. Το σχετικό έγγραφο:

<https://www.geotee.gr/MainNewsDetail.aspx?CatID=1&RefID=23158&TabID=5>

Με ικανοποίηση διαπιστώνουμε ότι πολλές από τις προτάσεις μας υιοθετήθηκαν από την Περιφερειακή Αρχή, προεξέχουσας ασφαλώς αυτής του χαρακτηρισμού της Περιφέρειας μας ως "**Πράσινη Περιφέρεια**". Τη δημιουργία δηλαδή ενός Brand Name ταυτότητας υψηλής προστιθέμενης αξίας, για όλες τις υπηρεσίες, τις δραστηριότητες και τα προϊόντα της Δυτικής Μακεδονίας.

Περαιτέρω, η Διοικούσα Επιτροπή του ΓΕΩΤ.Ε.Ε./Π.Δ.Μ. επισταμένως παρακολουθεί την πορεία της μετάβασης της Περιφέρειας στη μεταλιγνιτική εποχή, με συνεχή και αδιάλειπτη συμμετοχή σε όλες τις Εκδηλώσεις, τις Ομάδες Εργασίας και τις αντίστοιχες Τεχνικές Συναντήσεις που οργανώθηκαν για το θέμα της Μετάβασης.

Στο πλαίσιο αυτής της δραστηριότητας μας διαπιστώσαμε και θα θέλαμε με την ευκαιρία της επικοινωνίας μας, πριν προχωρήσουμε σε επενδυτικές προτάσεις, να σας μεταφέρουμε μερικούς προβληματισμούς – παρατηρήσεις για την πορεία των ενεργειών της μεταλιγνιτικής περιόδου, που λόγω της κρισιμότητάς τους χρήζουν ιδιαίτερης προσοχής και διαχείρισης από την πλευρά σας:

1. Δεν υφίσταται η τήρηση ενός συμφωνημένου χρονοδιαγράμματος Μετάβασης με αποτέλεσμα να οξύνονται οι επιπτώσεις της απολιγνιτοποίησης στην Π.Δ.Μ.

Αυτό έχει ως αποτέλεσμα να δημιουργούνται τεραστίου μεγέθους προβλήματα, που αφορούν:

- ✓ Τη μηδενική, μέχρι σήμερα, αναπλήρωση των χιλιάδων χαμένων θέσεων εργασίας.
- ✓ Την απρόσκοπτη λειτουργία των δικτύων τηλεθέρμανσεων. Σύμφωνα με έκθεση των εργαζομένων της ΔΕΥΑ Κοζάνης, ενδέχεται να υπάρξει πλήρης αδυναμία τροφοδοσίας με θερμική ενέργεια της εγκατάστασης τηλεθέρμανσης Κοζάνης μετά την 1/1/2023.

Τα ζητήματα αστοχιών στις προβλέψεις - προσδοκίες, είχαμε επισημάνει σε σχετική επιστολή μας (Ιούλιος 2020), αναφέροντας ότι είναι επιβεβλημένο και εξαιρετικά σημαντικό να προσδιοριστούν και να διεκδικηθούν ασφαλιστικές δικλείδες που θα διασφαλίζουν ότι θα υπάρχει συνέπεια μεταξύ υποσχέσεων ή/και καλών προθέσεων και υλοποίησης έργων στη βάση ενός συμφωνημένου χρονοδιαγράμματος. Το σχετικό έγγραφο: <https://www.geotee.gr/MainNewsDetail.aspx?CatID=1&RefID=23520&TabID=5>

2. Η αποφασιστική παρέμβαση της Κεντρικής Διοίκησης για κατεύθυνση επενδύσεων στην Π.Δ.Μ. παραμένει υποτονική.

- Παρά την ενθαρρυντική και εν πολλοίς ικανοποιητική, μαζική εμπλοκή Υπουργείων, Γενικών Γραμματειών, Κρατικών Οργανισμών και άλλων Φορέων στο εγχείρημα της Μετάβασης, ο σχεδιασμός της μετάβασης αφορά τη διερεύνηση χρηματοδότησης έργων μέσω της ένταξής τους σε υπό κατάρτιση Επιχειρησιακά Προγράμματα (Τομεακά ή ΠΕΠ). Δεν φαίνεται να υπάρχει αποφασιστική παρέμβαση της Κεντρικής Διοίκησης με κίνητρα, για την κατεύθυνση επενδύσεων στην Περιφέρεια Δυτικής Μακεδονίας, όπως συνέβη για

παράδειγμα στις περιπτώσεις των επενδύσεων των εταιρειών, **Microsoft** ([φορολογικά και χωροθετικά κίνητρα](#)), **Pfizer** ([υποστήριξη Πρωθυπουργού & Κυβέρνησης](#)) & **VolksWagen** ([παρέμβαση Υφυπουργού Εξωτερικών για την Οικονομική Διπλωματία και την Εξωστρέφεια](#)).

- Επιπλέον, δεν έχουν ονοματιστεί ακόμη καινούργια μεγάλα έργα υποδομών για την Περιφέρεια, στους τομείς των Μεταφορών, Υγείας & Βιομηχανίας και συνακόλουθα δεν υφίσταται η κατάρτιση ενός συνολικού συνεκτικού σχεδίου με δομημένη χρονοσειρά παρεμβάσεων ανά τομέα παρέμβασης.
- Τέλος, δεν έχει γίνει γνωστό ποια εδάφη θα διατηρήσει στην κατοχή της η ΔΕΗ και ποια εδάφη θα αποδώσει στην τοπική κοινωνία. Ακόμη, δεν έχει γίνει γνωστό τι είδους επενδύσεις, πλην Φ/Β, προτίθεται να κάνει η εταιρεία για την ενίσχυση της Περιφέρειας Δυτικής Μακεδονίας.

3. Η υπό ίδρυση Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης του Επιχειρησιακού Προγράμματος Δίκαιης Αναπτυξιακής Μετάβασης (Ε.Υ.Δ./Ε.Π.-Δ.Α.Μ.) πρέπει να εδρεύει στην πρωτεύουσα της Δυτικής Μακεδονίας.

Είναι επιβεβλημένο και αντικείμενο επιτακτικής διεκδίκησης, **η έδρα της συγκεκριμένης Υπηρεσίας και όχι Παράρτημα αυτής, να βρίσκεται στη Δυτική Μακεδονία.**

Στην διεκδίκηση συνηγορούν και πρέπει να ληφθούν υπ' όψη τα εξής:

- ✓ Η Περιφέρεια μας μετά βεβαιότητας υφίσταται μακράν, τις μεγαλύτερες αρνητικές επιπτώσεις της προσπάθειας απεξάρτησης της χώρας από τα ορυκτά καύσιμα για ενεργειακή χρήση και από βιομηχανίες έντασης εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου.
- ✓ Η συντριπτική πλειοψηφία των πόρων του υπό κατάρτιση Επιχειρησιακού Προγράμματος Δίκαιης Αναπτυξιακής Μετάβασης αναμένεται να κατευθυνθεί στη Δυτική Μακεδονία.
- ✓ Η ενέργεια θα προσφέρει σε εξαιρετικά σύντομο χρονικό διάστημα το ζητούμενο, δηλαδή την αναπλήρωση χαμένων θέσεων εργασίας, με τη δημιουργία 20-50 ποιοτικών νέων θέσεων άμεσης και έμμεσης απασχόλησης, καθώς και την ενίσχυση του ΑΕΠ της περιοχής.

Κλείνοντας, σε απάντηση του ανωτέρω σχετικού 1 εγγράφου, σας παραθέτουμε επικαιροποιημένες προτάσεις για δυνητικές επενδύσεις στην Περιφέρεια Δυτικής Μακεδονίας. Πρόκειται για προτάσεις που το Επιμελητήριο μας είχε επεξεργαστεί και καταθέσει στη μελέτη για την ομαλή μετάβαση της Π.Δ.Μ. στη μετά - λιγνίτη εποχή, με την προσθήκη κάποιων νέων, ως εξής:

I. Ανάπτυξη του τομέα τροφοδοσίας των αγροτών, με επένδυση στην παραγωγή αγροτικών εφοδίων και πολλαπλασιαστικού υλικού.

Συγκεκριμένα προτείνεται η ίδρυση κέντρου σποροπαραγωγής πατάτας. Η καλλιέργεια της πατάτας, αποτελεί σημαντική καλλιέργεια για την Περιφέρεια Δυτικής Μακεδονίας, κατέχει σημαντικό μερίδιο της γεωργικής γης, με ιδιαίτερα ποιοτικά χαρακτηριστικά που πηγάζουν από τις γεωμορφολογικές (ορεινότητα, υψόμετρο) και τις κλιματολογικές συνθήκες σε περιφερειακό επίπεδο. Δεδομένου ότι διαφαίνεται σημαντικό κενό σ' αυτό το κομμάτι της αγροδιατροφικής αλυσίδας μέσω της επένδυσης αναμένεται η προσθήκη μεγάλης προστιθέμενης αξίας στο τελικό προϊόν.

II. Γεωργία Ακριβείας – Εξειδικευμένη παροχή υπηρεσιών.

Η εφαρμογή μεθόδων Ευφυούς Γεωργίας, στοχεύει στην αύξηση της παραγωγής, στη βελτίωση της ποιότητας των παραγόμενων προϊόντων στη μείωση των εισροών και στη μεγιστοποίηση της αποτελεσματικότητας τους, όσο και στην μείωση αρνητικών επιπτώσεων στο περιβάλλον. Αποτελεί μια νέα μέθοδο γεωργικής πρακτικής, η οποία μπορεί να αυξήσει δραστικά το κέρδος του παραγωγού.

Στον όρο Ευφυής Γεωργία περιλαμβάνεται, η γεωργική παραγωγή, κτηνοτροφική παραγωγή, η τυποποίηση και μεταποίηση των προϊόντων, αλλά και οι υπηρεσίες του τριτογενή τομέα (διανομή και εμπόριο).

Οι επενδύσεις μπορεί να περιλαμβάνουν την εγκατάσταση και παρακολούθηση δικτύου αισθητήρων με παροχή αντίστοιχων γεωργικών συμβουλών, την εκπαίδευση – κατάρτιση των τελικών χρηστών καθώς και την παραγωγή προϊόντων πληροφορικής και υψηλής τεχνολογίας γεωργίας ακριβείας.

III. Αξιοποίηση των εσωτερικών υδάτων, λιμνών και ποταμών της Περιφέρειας.

A. Ανάπτυξη επιχειρηματικής δραστηριότητας στον κλάδο των Υδατοκαλλιεργειών.

Το μέλλον του τομέα των Υδατοκαλλιεργειών είναι εξαιρετικά ευοίωνα καθώς αποτελούν σημαντικό πεδίο για την ευρωπαϊκή - εθνική οικονομία. Οι υδατοκαλλιεργείες αναπτύσσονται με υψηλό ρυθμό σε παγκόσμιο επίπεδο, ως αποτέλεσμα της αύξησης του παγκόσμιου πληθυσμού, της περιβαλλοντικής υποβάθμισης των περιοχών που ζουν και αναπτύσσονται τα ψάρια και τα υπόλοιπα υδάτινα είδη, της συνεχούς αύξησης της ζήτησης σε ιχθυώδη και του μεγαλύτερου κόστους αλίευσης των φυσικών αποθεμάτων, έναντι των δαπανών παραγωγής των αντίστοιχων ιχθυωδών μέσω της ιχθυοκαλλιέργειας.

Η υδατοκαλλιέργεια στη Δυτική Μακεδονία, όπου υπάρχει το 60% των γλυκών επιφανειακών νερών της χώρας μας, μπορεί να αποτελέσει σημαντική συνιστώσα ανάπτυξης, συμβάλλοντας στην παραγωγή προϊόντων υψηλής διατροφικής αξίας, στην αξιοποίηση τοπικών πλουτοπαραγωγικών πόρων, στην αειφορία και την αύξηση της απασχόλησης.

Οι επενδύσεις μπορεί να αφορούν, την ανάπτυξη ιχθυοκαλλιέργειας, μεταποιητικές μονάδες προϊόντων αλιείας και παραπροϊόντων, συσκευαστήριο - τυποποιητήριο λιμναίων αλιευμάτων.

B. Ανάπτυξη επιχειρηματικής δραστηριότητας στον κλάδο του τουρισμού.

Δοθείσης της “ευκαιρίας” μετάβασης από την περιβαλλοντικά επιζήμια λιγνιτική δραστηριότητα, σε πλήρως διαφοροποιημένο περιφερειακό παραγωγικό μοντέλο, προτείνεται η δημιουργία τουριστικής υποδομής πλησίον της λίμνης Πολυφύτου, με υιοθέτηση του “Βίο-Τουρισμού” ως προτύπου τουριστικής ανάπτυξης, βασισμένο στην πολιτιστική αυθεντικότητα του τόπου προορισμού.

Η τουριστική επένδυση θα πρέπει να ενισχυθεί με περιφερειακό σήμα και Brand Name, που θα εμπεριέχει την ποιότητα του τουριστικού προϊόντος, σε συνδυασμό με την ποιότητα των παραγόμενων προϊόντων γης, τη συμβολή τους στη μείωση του περιβαλλοντικού αποτυπώματος και στην αναχαίτιση της κλιματικής αλλαγής.

Επιπλέον, το κοινό στόχος μπορεί να αποτελούν οι τουρίστες μεγάλης ηλικίας, λαμβάνοντας υπ’ όψη τις μεγάλες δημογραφικές αλλαγές με τη γήρανση του πληθυσμού.

IV. Μεταφορά, διαχείριση και επεξεργασία αποβλήτων γεωργικού τομέα.

Τα γεωργικά απόβλητα θα πρέπει να διαχειρίζονται σύμφωνα με ειδικούς κανονισμούς, με σκοπό την προστασία του περιβάλλοντος και της δημόσιας υγείας.

Κάποια τέτοια υλικά είναι: τα οργανικά απόβλητα, τα παρασιτοκτόνα και χημικά απόβλητα με επικίνδυνες ιδιότητες, τα απορριπτόμενα δοχεία παρασιτοκτόνων, κτηνιατρικά φαρμακευτικά απόβλητα. λάστιχα, τα απόβλητα λιπαντικά έλαια και οι συσκευασίες τους, τα οικοδομικά υλικά που περιέχουν αμιάντο, μπαταρίες, παλιά μηχανήματα κ.α.

Οι επενδύσεις μπορεί να αφορούν τη δημιουργία κατάλληλων υποδομών για την αποτελεσματικότερη διαχείριση των αγροτικών αποβλήτων, τον έλεγχο εισροών – εκροών του αγροτικού συστήματος παραγωγής, τη δημιουργία συστημάτων επαναχρησιμοποίησης και ανάκτησης παραγόμενων αποβλήτων.

Με την πεποίθηση ότι οι επισημάνσεις - προτάσεις μας θα συμβάλλουν στην προσπάθεια βελτίωσης των κοινωνικο – οικονομικών συνθηκών της Περιφέρειας μας, παραμένουμε στη διάθεσή σας για κάθε διευκρίνιση ή συνεργασία επί του θέματος.

Με τιμή,
για τη Διοικούσα Επιτροπή
του ΓΕΩΤ.Ε.Ε./Π.Δ.Μ.
ο Πρόεδρος

Θεόδωρος Γ. Σιόγκας

Πίνακας Αποδεκτών (με ηλεκτρονικό ταχυδρομείο)

I. Βουλευτές Περιφέρειας Δυτικής Μακεδονίας

1. Υφυπουργό Υποδομών & Μεταφορών κ. Παπαδόπουλο Μ. micpap@parliament.gr,
micpap1@otenet.gr
2. Βουλευτή ΠΕ Γρεβενών κ. Πάτση Α. info@andreaspatzis.gr
3. Βουλευτή ΠΕ Καστοριάς κ. Τελιογρίδου Ο. telioly@yahoo.gr
4. Βουλευτή ΠΕ Καστοριάς κ. Τζικαλάγια Ζ. tzikalagias@gmail.com
5. Βουλευτή ΠΕ Κοζάνης κ. Αμανατίδη Γ. info@amanatidisg.gr
6. Βουλευτή ΠΕ Κοζάνης κ. Βέττα Κ. k.vetta@parliament.gr
7. Βουλευτή ΠΕ Κοζάνης κ. Βρυζίδου Π. vrizidou@gmail.com
8. Βουλευτή ΠΕ Κοζάνης κ. Κωνσταντινίδη Σ. kklawof@hotmail.com,
stathiskonstantinidisnd@gmail.com, stathis.k.konstantinidis@gmail.com
9. Βουλευτή ΠΕ Φλώρινας κ. Αντωνιάδη Ι. antoniadis117@gmail.com,
i.antoniadis@parliament.gr
10. Βουλευτή ΠΕ Φλώρινας κ. Πέρκα Θ. petiperka@yahoo.gr, p.perka@parliament.gr

II. Περιφέρεια Δυτικής Μακεδονίας

1. Αντιπεριφερειάρχη Σχεδιασμού Αναπτυξιακής Μετάβασης ο κ. Στέργιο Κιάνα
kianass@info-mellon.gr
2. Γραφείο Προέδρου Περιφερειακού Συμβουλίου, κ. Ευφ. Ντιο, e.ntio@pdm.gov.gr
(με την παράκληση να κοινοποιηθεί σε όλα τα μέλη του Περιφερειακού Συμβουλίου)

III. Δήμοι Περιφέρειας

1. Δήμος Αμυνταίου, Γρ. Δημάρχου κ. Μπιτάκη Α. dimarxos@amyntaio.gr,
bitakis@teemail.gr
2. Δήμος Άργους Ορεστικού, Γρ. Δημάρχου κ. Κεπατσόγλου Π. info@argosorestiko.gr
3. Δήμος Βελβεντού, Γρ. Δημάρχου κ. Στεργίου Ε., grammatia@velvento.eu,
stergiou.manolis@gmail.com
4. Δήμος Βοΐου, Γρ. Δημάρχου κ Ζευκλή Χ. info@dimosvoiou.gr, dimvoioqrty@yahoo.gr,
zefklis@gmail.com
5. Δήμος Γρεβενών, Γρ. Δημάρχου κ. Δασταμάνη Γ. dimarxos@dimosgrevenon.gr
6. Δήμος Δεσκάτης, Γρ. Δημάρχου κ. Κορδίλα Δ. dimosdes@otenet.gr ,
kordilasdim@hotmail.com

7. Δήμος Εορδαίας, Γρ. Δημάρχου κ. Πλακεντά Π. grdhmar@ptolemaida.gr,
grtyp@ptolemaida.gr, plakentas@gmail.com
8. Δήμος Καστοριάς, Γρ. Δημάρχου κ. Κορεντσιόδη Ι. , dimarxos@kastoria.gov.gr,
korfur@gmail.com, , info@oragiadouleia.gr
9. Δήμος Κοζάνης, Γρ. Δημάρχου κ. Μαλούτα Λ. dhmos@kozanh.gr, dimarkoz@otenet.gr,
lmaloutas@yahoo.gr
10. Δήμος Νεστορίου, Γρ. Δημάρχου κ. Γκοσλιόπουλου Χ. nestokep@otenet.gr,
gkosliopoulos17@gmail.com
11. Δήμος Πρεσπών, Γρ. Δημάρχου κ. Πασχαλίδη Π. prespa@otenet.gr, ppasxali@otenet.gr
12. Δήμος Σερβίων, Γρ. Δημάρχου κ. Ελευθερίου Χ. dservion@otenet.gr,
xristoselef@gmail.com
13. Δήμος Φλώρινας, Γρ. Δημάρχου κ. Γιαννάκη Β. dimosflorinas@gmail.com,
press@cityoflorina.gr, v.n.giannakis@gmail.com
14. Περιφερειακή Ένωση Δήμων (ΠΕΔ) Δ. Μακεδονίας, Γραφ. Προέδρου κ. Δασταμάνη Γ. ,
info@peddm.gov.gr

IV. Δ.Σ., Κ.Υ. & Παραρτήματα ΓΕΩΤ.Ε.Ε.

V. Μ.Μ.Ε.